

השוק הרוסי לתוצרת חקלאית - יבוא ושוק מקומי

לנה כץ, נובמבר 2014

8% מהקרקע החקלאית הראוייה לעיבוד בעולם נפרשים על מעט פחות מ 30% משטחה הכולל של רוסיה ולמרות זאת הייצור העצמי של פירות, ירקות ופרחים במדינה חלש. ברוסיה קיים מחסור בשימוש בטכנולוגיות חקלאיות מתקדמות, בזרעים ובטכניקות אחסון חדישות המושפע מהעדר התשתיות וממנטליות החקלאים. בשל הייצור העצמי הנמוך, רוסיה הינה אחת המעצמות הגדולות בייבוא פירות וירקות.

פירות

גידולי הפירות העיקריים ברוסיה הם משמשים, דובדבנים, מלונים, אפרסקים, שיזיפים, פירות יער ובכללם אוכמניות, פטל ותותים. הצריכה המרבית של פירות אלו הינה בחודשי הקיץ ומינורית בחודשי החורף. כאשר מסתיימת העונה המקומית, מתחיל הייבוא. העדפת הצרכנים הינה לתוצרת מקומית הן בשל הטעם והן בשל המחיר הגבוה של התוצרת המיובאת.

הביקוש לצריכת תפוחים, בננות, ענבים, אשכוליות, קיווי, לימונים, מנדרינות, תפוזים, אגסים ואננס יציב במהלך כל השנה ונתמך רבות על ידי ייבוא. מרבית התפוחים, האגסים והענבים גדלים ברחבי רוסיה בקיץ ובסתיו וביתר העונות מיובאים. (ראה תרשים 1).

תרשים מספר 1: צריכת הפירות לשנת 2012 (מדגם מייצג)

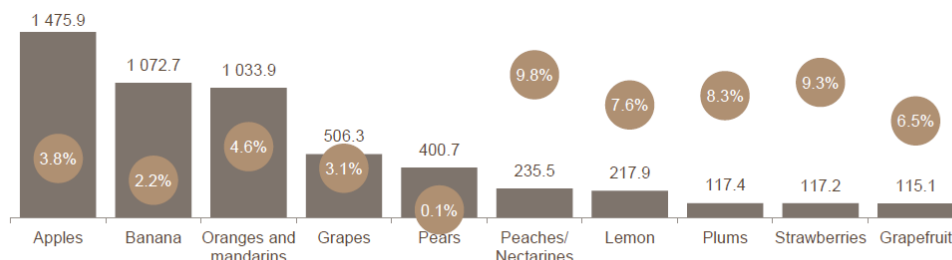

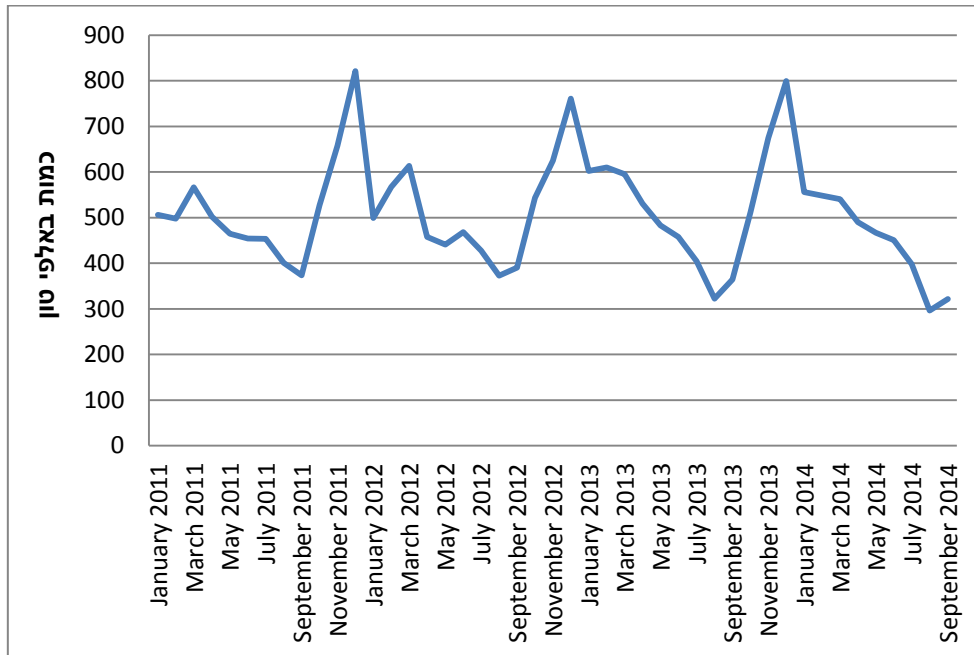
Chart 16 Fruit Consumption Volume 2012 ('000 metric tons) and CAGR 2007-2012
Source: Euromonitor International Passport

מקור: OVERVIEW OF THE FRESH FRUIT, VEGETABLE AND FLORAL INDUSTRIES: RUSSIA

מנתוני אתר המכס הרוסי, ניתן לראות כי מרבית ייבוא הפירות לרוסיה הינו מאקוודור, תורכיה, פולין וסין (ראה תרשים 3). ניתן להצביע על מגמה עונתית בייבוא (ראה תרשים 2) ששיאו בחודש דצמבר והוא הולך ומצטמצם במהלך האביב והקיץ.

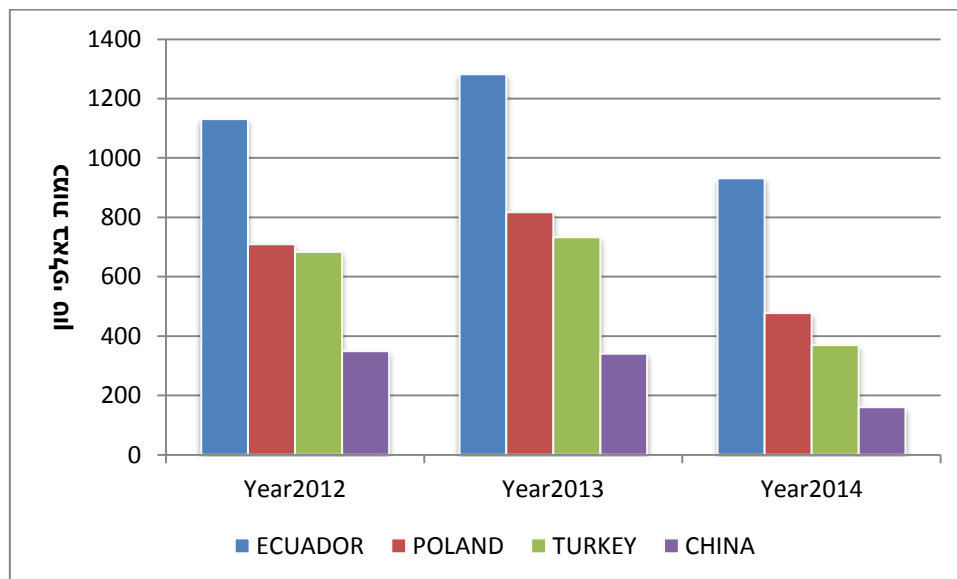

תרשים מספר 2: עונתיות בייבוא הפירות

מקור: אתר המכס הרוסי, נובמבר 2014

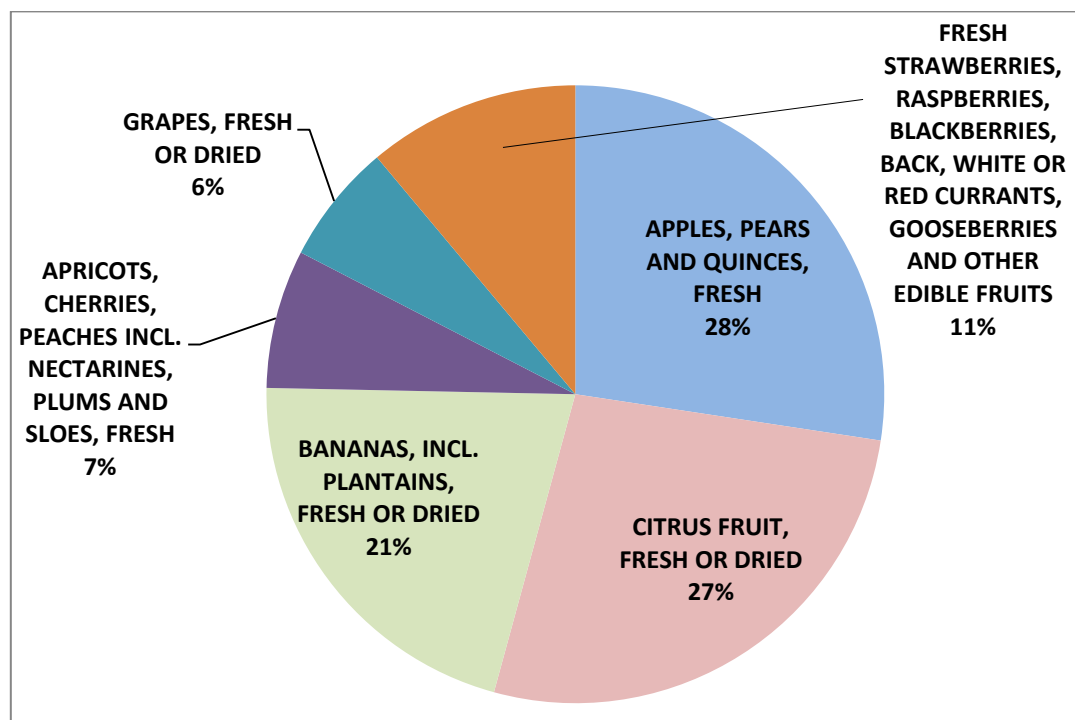
תרשים מספר 3: מדינות עיקריות במסחר הפירות עם רוסיה

מקור: אתר המכס הרוסי, נובמבר 2014

תרשים מספר 4: ייבוא פירות עיקריים לרוסיה לשנת 2013

מקור: אתר המכס הרוסי, נובמבר 2014

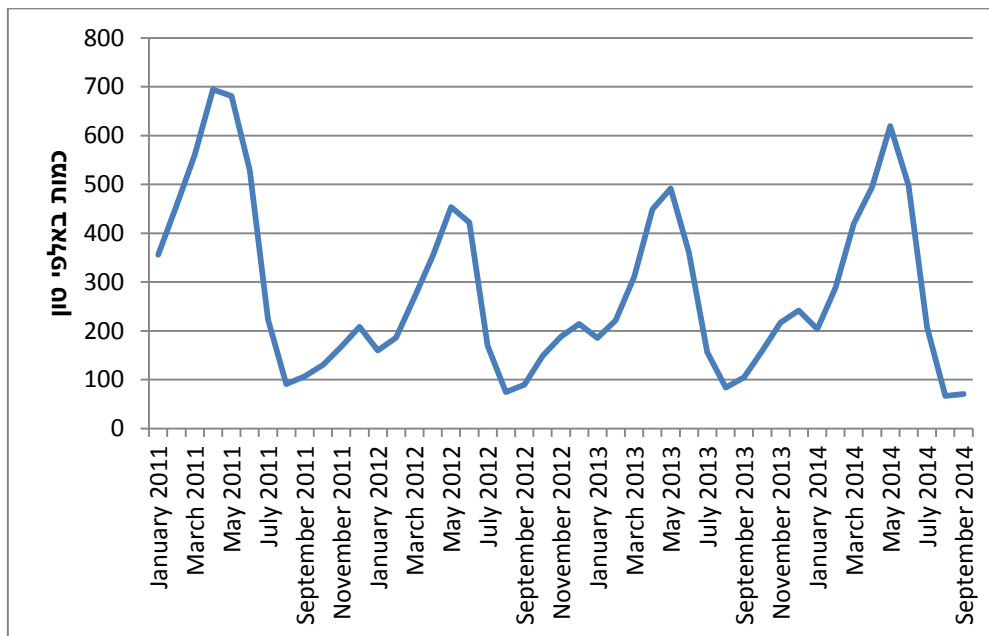
ירקות

צריכת תפוחי האדמה ברוסיה גדולה ביותר, אך הכמות הנצרכת הולכת ופוחתת עם השנים. הצריכה העיקרית היא של שכבות האוכלוסייה החלשות יותר ובאזורים כפריים. בתרשים מספר 5 ניתן להבחין במחזוריות הייבוא. בחודש אוגוסט מתחיל היקף הייבוא לעלות ומגיע לשיאו בחודשים אפריל/מאי. מתרשים מספר 6 עולה כי עיקר הייבוא הוא מהמדינות סין, הולנד, ישראל וטורקיה. באופן מובהק ניתן לראות כי בהשוואה לשנת 2011, הייבוא בשנת 2013 פחת.

את נתח השוק המרכזי בייבוא הירקות, תופסים תפוחי האדמה (24%) והעגבניות (24%). בנוסף, בהיקף נמוך. יותר, מייבאת רוסיה גם בצלים וכרישות וירקות שורשים אחרים, בהיקף של 22% מסך הייבוא (תרשים מספר 7).

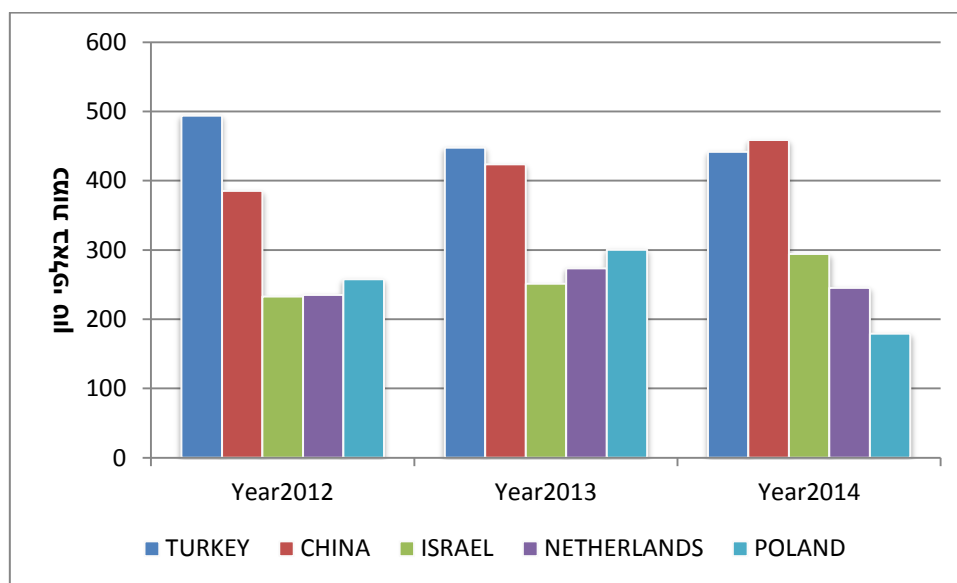

תרשים מספר 5: עונתיות בייבוא הירקות

מקור: אתר המכס הרוסי, נובמבר 2014

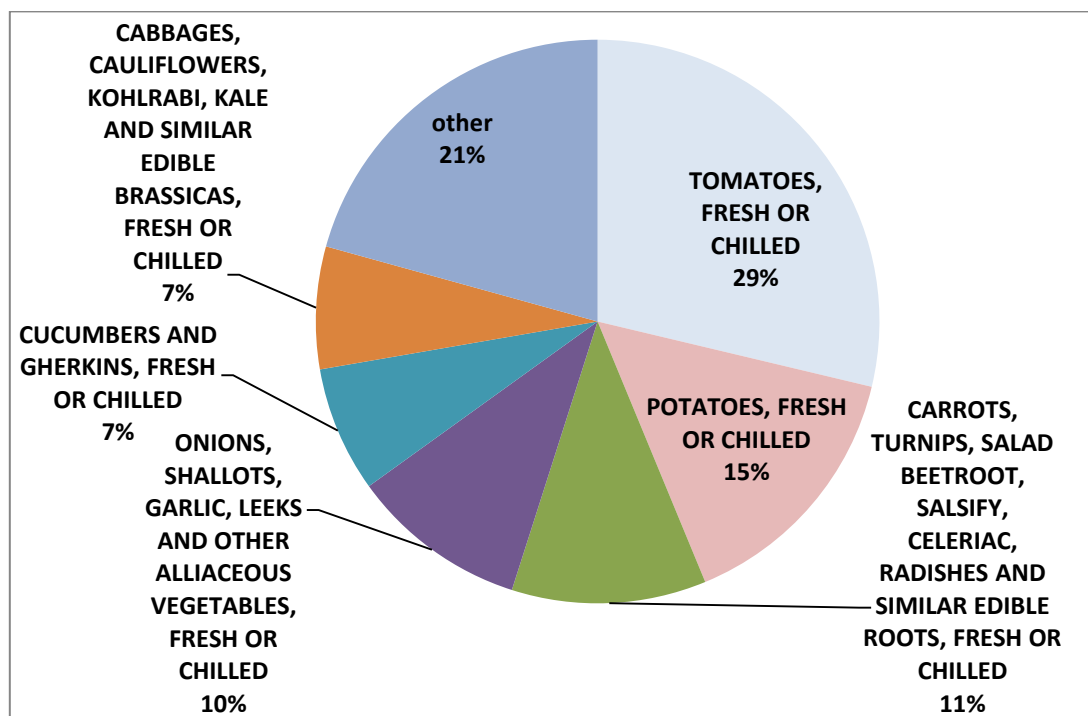
תרשים מספר 6: מדינות עיקריות במסחר הירקות עם רוסיה

מקור: אתר המכס הרוסי, נובמבר 2014

תרשים מספר 7: ייבוא ירקות עיקריים לרוסיה לשנת 2013

מקור: אתר המכס הרוסי, נובמבר 2014

תרשים מספר 8: צריכת הירקות לשנת 2012 (מדגם מייצג)

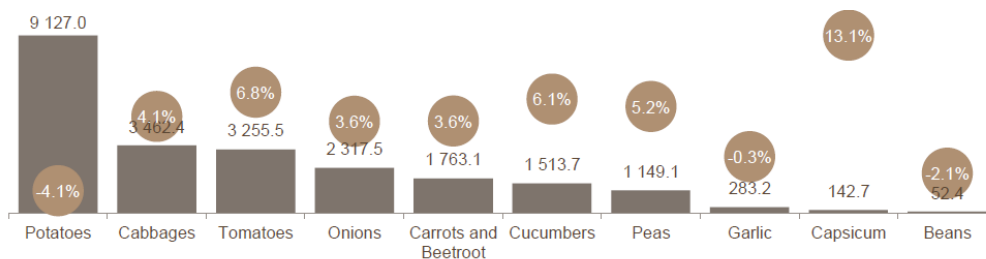

Chart 17 Vegetable Consumption Volume 2012 ('000 metric tons) and CAGR 2007-2012
Source: Euromonitor International Passport

מקור: OVERVIEW OF THE FRESH FRUIT, VEGETABLE AND FLORAL INDUSTRIES: RUSSIA

מדיניות מסחר חדשה

תופעות אקלימיות החוזרות על עצמן כל שנתיים-שלוש, פוגעות רבות ביבולים ומקטינות את היקף היצור. מצד אחד, תופעות אלו מגדילות את הביקושים לתוצרת המיובאת ומצד שני הופכות את הייצור העצמי של מוצרי ההורטיקולטורה להשקעה מסוכנת. מרבית הייצור ברוסיה הוא פרטי, בבתי כפר/בתי קיץ פרטיים ומשמשים בעיקר לצריכה אישית. בשנת 2012, 10% מסך התוצרת החקלאית הנצרכת היו מגידול עצמי. באופן כללי, ניתן לראות כי ייצור הירקות גדול יותר מייצור הפירות (ראה תרשים 9). גידול תפוחי האדמה הוא הענף החשוב ביותר בחקלאות הרוסית.

תרשים מספר 9: ייצור עצמי של תוצרת חקלאית טרייה

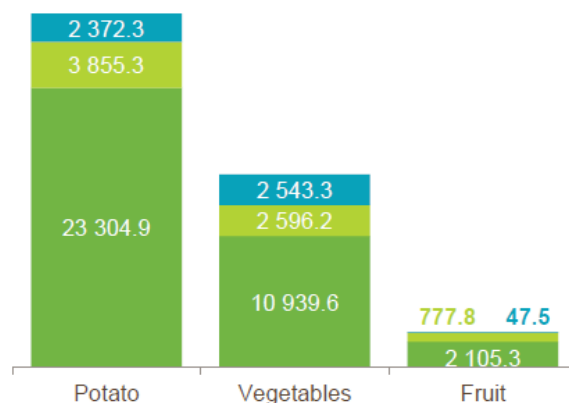

Chart 26 Horticulture Output by Producer ('000 metric tons): Households, Agricultural Companies and Farmers.

Source: Federal State Statistics Service

מקור: OVERVIEW OF THE FRESH FRUIT, VEGETABLE AND FLORAL INDUSTRIES: RUSSIA

במהלך השנים האחרונות גדלה גם ברוסיה המודעות לניהול אורח חיים נכון ולצריכת מזון בריא, עובדה שהגדילה את הביקוש לתוצרת החקלאית. בעשור האחרון הוכפלה צריכת הפירות השנתית לנפש ברוסיה, ובשנת 2012 נאמדה בהיקף של כ- 61-79 ק"ג לנפש. שונות גדולה בצריכת הפירות קיימת בין אזורים כפריים ועירוניים, בין מעמדות סוציו אקונומיים ובין גילאים. צריכת הפירות גדולה יותר בקרב משפחות עירוניות צעירות ממעמד סוציו-אקונומי גבוה יותר. כמו כן בממוצע נשים צורכות יותר פירות מגברים וקבוצת הגילאים 16-29, צורכת את הכמות הגבוהה ביותר. בצריכת ירקות אין הבדל בהיקפי הצריכה בין העיר לכפר פרט לצריכת תפוחי אדמה. באזורים

הכפריים צריכת תפוחי האדמה גבוהה ב-25% מהתצרוכת בעיר (ראה תרשים 10). ההוצאה הממוצעת של הצרכן הרוסי על פירות עומדת על 6.8% מההכנסה.

תרשים מספר 10: צריכה שנתית לנפש של תפוחי אדמה, ירקות, פירות ומזון אחר (2012)

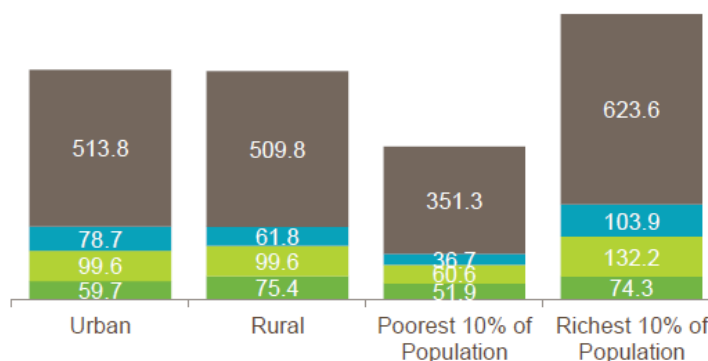

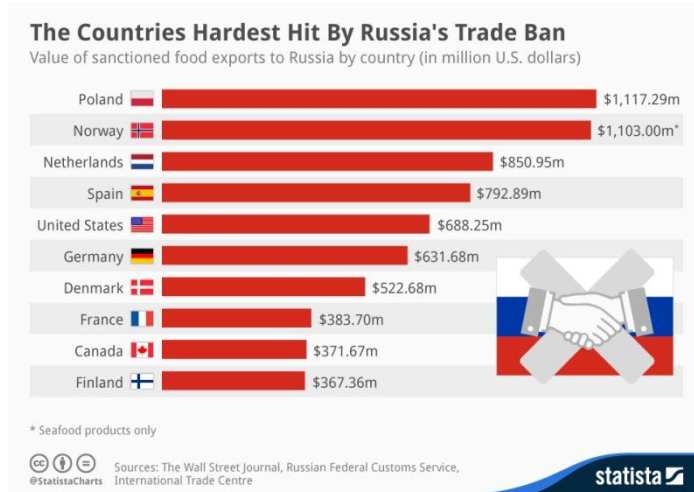
Chart 15 Annual Consumption (kg per capita) of Potatoes, Vegetables, Fruit and Other Foodstuffs by Socio-Demographic Factors 2012
Source: Federal State Statistics Service

מקור: OVERVIEW OF THE FRESH FRUIT, VEGETABLE AND FLORAL INDUSTRIES: RUSSIA

ב-6 באוגוסט 2014, הורה נשיא רוסיה, מר ולדימיר פוטין, להפסיק לאלתר את ייבוא התוצרת החקלאית הטרייה והמעובדת ממדינות האיחוד האירופי, ארה"ב, קנדה, אוסטרליה ונורבגיה למשך שנה. האמברגו הוחל בעקבות הסנקציות שהחליטו לנקוט מדינות אלו כלפי רוסיה בשל התנהלותה מול אוקראינה. בעקבות זאת בוחנת רוסיה להעלות את היקף הייבוא מברזיל, ארגנטינה, צ'ילה ואקוודור. בגרף מס' 11 מוצג אומדן כספי של הפגיעה במדינות האיחוד האירופי המייצאות לרוסיה. הנפגעות העיקריות צפויות להיות פולין ונורבגיה, פגיעה בשיעור של כ-1.1 מיליון \$.

תרשים מספר 11: מדינות עיקריות שצפויות להיפגע כתוצאה מהאמברגו של השוק הרוסי

מקור: The Statistics Portal, Statista, Niall McCarthy, August 13th, 2014

רוסיה רוצה לשוב לעבוד בשיטה הסובייטית הישנה, בכל הנוגע לאיכות התוצרת הביתית. המטרה היא, להגדיל את התחרותיות של המוצרים המקומיים ולסייע למגדלים המקומיים לממש את פוטנציאל הייצוא שלהם. המטרה העיקרית העומדת לנגד עיני הרוסים כעת היא החלפה התוצרת המיובאת בתוצרת המקומית. אחת מהבעיות שעלולה לצוץ בעקבות האמברגו, הינה עליית מחירי התוצרת הטריה ברוסיה. לשם בלימת עלייה זו, חתמו כל הגורמים בשרשרת האספקה הרוסית, על תזכיר שימנע עלייה בלתי מוצדקת במחירי התוצרת. חשוב לציין, כי על התזכיר חתמו קמעונאיים גדולים מאוד. בנוסף, הממשל הרוסי אישר מתן סובסידיות על ריביות ההלוואות לחברות המייצרות תוצרת חקלאית, לצורך קבלת הסובסידיה, לפחות 70% מרווחי החברה צריכים להתבסס על מכירות של תוצרת חקלאית.

בכדי למנוע ייצוא חוזר של תוצרת מוחרמת, הקימה רוסיה וועדות הבדוקות את מקור התוצרת שמגיע אליה מבלרוס וקזחסטן. בכדי לעודד את הייצור המקומי הקימה חברת הקמעונאות X5 מרכז הפצה, באזור רוסטוב. מרכז ההפצה יכול לקבל 260 משאיות ביום וכולל שלוש מחלקות: אחסון תוצרת יבשה ומקוררת ויחידות עם בקרה אקלימית. מטרת המרכז החדש הינה לתרום לריכוזיות האספקה מהיצרן לחנויות וע"י זאת להגדיל את איכותה. לטענת השר לפיתוח הכלכלי של רוסיה, המרכז החדש יניע את המגדלים המקומיים ואף יקטין את היקף היבוא לאזור משמעותית. גם חברת Lenta החלה בבניית מרכז לוגיסטי באזור.

מרבית מסחר הפירות ואגוזים מתוך המדינות שעליהן הוטל החרם הן פולין, ליטא ובלגיה. בנוסף למדינות אלו, מקיימת רוסיה קשרי מסחר בתחום הפירות והאגוזים גם עם טורקיה, אקוודור וסין. סין, דרום אפריקה, סרביה, אזרבידז'אן, טורקיה ואמריקה הלטינית מיועדות להשלים את הפער שנגרם כתוצאה מהאמברגו.

החשש הגדול הוא מעליית מחירים, כתוצאה מקיטון בהיצע. אך בינתיים הזהיר ראש ממשלת רוסיה, מר דמיטרי מדביידיב, מניצול המצב והנעת עליית המחירים.

הפגיעה המשמעותית ביותר שצפויה בענף הפירות הינה בענף התפוחים והאגסים, שכן השוק המקומי לא יכול לספק מספיק תוצרת. סך הגידול המקומי של פירות אלו מהווה רק 20% מהביקוש המקומי. הצרכנים הרוסים צורכים קרוב ל-1.5 מיליון טון תפוחים בשנה, 1.2 מיליון טון מיובאים. הייצור המקומי הוא רק בחודשי הקיץ והסתיו, היתר מתבסס על ייבוא. יצואנית התפוחים הגדולה ביותר לרוסיה, הינה פולין, עם ייצוא בהיקף של 500-700 אלף טון לשנה, לאחריה נמצאות מולדובה (165 אלף טון) והיתר ע"י מדינות אירופה נוספות. לרוב עונת באוקטובר, כאשר נגמרת העונה המקומית. בסוף מרץ או בתחילת אפריל נכנסות לתמונה גם ארגנטינה, צ'ילה ודרום אפריקה. עבור המדינות הללו תקופת המסחר העיקרית היא בחודשים מאי-יוני, אך למרות זאת עדיין הספקים האירופאיים הם המובילים בשוק. על כן ההגבלות על המסחר יורגשו הכי הרבה בחודשים אוקטובר-מרץ. הפתרון שנמצא כעת בידי השוק הרוסי, הינו להגדיל את ייבוא התפוחים מסרביה, סין ואזרבייג'ן. אך, קיימות מספר בעיות בייבוא מהמדינות הללו

בכל הנוגע לייבוא אגסים לרוסיה, העונה שצפויה להיות הכי בעייתית היא בחודשי ספטמבר-פברואר, שכן מרבית ייבוא האגסים לרוסיה היה ממדינות אירופה וארה"ב (50-60% מסך כל ייבוא האגסים לרוסיה). ספקים ממדינות כמו ארגנטינה, דרום אפריקה וצ'ילה לא צפויים להגיע לשוק לפני מרץ. את אספקת האגסים בסתיו ובחורף, ניתן להשלים באופן חלקי מסין, למרות שבסין גדלים זנים שונים מאלו שאליהם רגילים הצרכנים הרוסיים. תורכיה הינה יצרנית האגסים הגדולה בעולם, אך סך הייבוא שלה לרוסיה בשנה הקודם היווה רק 0.7% מסך ייבוא האגסים לרוסיה.

גידולים נוספים אשר עשויים לחוות משבר בערבות החרם הם האפרסקים והנקטרינות בייחוד בחודשים ספטמבר-אוקטובר. במשך שנים רבות, עיקר הייבוא של פירות אלו לרוסיה נעשה ממדינות אירופה. החרם הוביל לירידה של 70-75% בסך ייבוא האפרסקים והנקטרינות לרוסיה. המדינות שיכולות להוות תחליף באספקת הפירות הללו הן תורכיה, סרביה, אזרבייג'ן וסין אך בגלל שההיצע שלהן יחדיו קטן בערך פי 6, הן לא יכולות לספק את כל הכמויות הנדרשות. בנוסף, העונה בהן יכולות לספק את סחורתן סמוכה לסתיו, כאשר ברוסיה כבר קיים צורך במוצרים הללו.

בדומה לפירות שצוינו לעיל, גם הקיווי צפוי לחוות משבר באספקה, בעיקר בחודשים ספטמבר-אפריל. ייצוא קיווי ממדינות דרום אמריקה לרוסיה מתחיל רק באביב החל מאפריל-מאי. עד לסוף החורף, ייבוא הקיווי צפוי להיות מאיראן, אך הבעיה העיקרית היא כי כבר היום איראן מייצאת את מרבית גידול הקיווי שלה לרוסיה ועל כן לא תוכל להגדיל את היקפו באופן משמעותי. 1.5-2 אלף טון קיווי צפויים להגיע מניו-זילנד השנה, אך במחיר הרבה יותר גבוה.

בעקבות החרם הוחלט על גיבוש תכנית למתן מענק תמלוגים למדינות אירופה. הנפגעות מהאמברגו והעברת התוצרת החקלאית ל"בנק המזון ההולנדי", אך בעקבות חוסר בהירות ובלבול בהסדרה, הופסקה פעילות זו. בתחילת החרם הועברו לבנק תפוחים, אגסים, אפרסקים, פלפלים ועגבניות. אך בעקבות דחיית תשלום התגמולים הפסיקו המגדלים להעביר את תוצרתם. השרה ההולנדית, דיקסמה, מצביעה על שינויים במחירי התוצרת החל

מאוגוסט 2014: יש ירידה של 40% במחירי המלפפונים, 35% בפלפל הירוק. מנגד חלה עלייה של 650-800% בסוגי העגבניות השונים, 200% בפלפל האדום. קביעת התגמולים תלויה בהיקף הייצוא ובהשפעות החרם. בספטמבר 2014 הוגשו 455 בקשות לצורך קבלת תמיכות לארגון ה-RVO.NL ו-302 מתוכם הועברו לוועדה האירופית. סך היקף הבקשות נאמד ב-2.4 מיליון אירו. הוחלט שמגדלי ההדרים בקפריסין יקבלו פיצויים בעקבות האמברגו, שכן מרבית הנזק הוטל עליהם. מתוך יצוא 1.35 מיליון אירו מקפריסין לרוסיה, הייצוא של הדרים עמד על 10.7 מיליון אירו. מדינות רבות כדוגמת מצרים, ציילה, ארמניה, תורכיה, אז'רבז'אן, מרוקו, ויפן מעוניינות לנצל את ההגבלות של רוסיה על המסחר לטובתן.

איראן, מרוקו ואז'רבז'אן פועלות ביתר שאת בכדי להגדיל את היקף הייצוא שלהן ברוסיה. לצורך כך איראן הציגה בפני רוסיה את רשימת המוצאים שלה לייצוא, מרוקו חתמה על הסכמים ואז'רבז'אן שרואה פוטנציאל רחב בשוק הרוסי, זכתה לשבחים על איכות תוצרתה. רשימת אפשרויות הייצוא של איראן לרוסיה כוללת קיווי, תמרים, תאנים, דובדבנים משמשים, רימונים, אגוזים, שקדים ופטריות. ישנם גידולים נוספים בהם יכולת הייצוא של איראן גבוהה יותר ובהם: הדרים, תפוחים, ענבים, עשבי תיבול, ירקות ופרחים. רוסיה הציגה רשימה רחבה יותר לאיראן שכללה גם אננס, בננות, מלונים ועגבניות, אך היות והייצוא העצמי של איראן במוצרים אלו נמוך, הם רואים במוצרים אלו הזדמנות לבצע ייצוא מחדש לרוסיה. בדומה לאיראן גם מרוקו ניצלה את המצב בכדי לחזק את הקשרים עם רוסיה. היקף הייבוא של רוסיה ממרוקו מתבסס בעיקר על ייבוא תוצרת חקלאים ודגים (97% מסך הייבוא ממרוקו לרוסיה) וממוקם במקום השני בעולם בהיקף המסחר (6.3% מייצוא התוצרת הטרייה של מרוקו). מרבית הייצוא של מרוקו לרוסיה נשען על הדרים, דגים ועגבניות.

לפי האסטרטגיה החדשה שהוצגה ע"י שר החקלאות הרוסי, מדינות הייבוא החדשות יתחלקו באופן הבא:

1. ירקות- טורקיה, ארגנטינה, ציילה, סין, אוזבקיסטן ואז'רבז'אן.
 2. תפוחים ואגסים- ארגנטינה, ציילה, סין וסרביה. היקף ייבוא התפוחים מסרביה ואוקראינה גדל פי 1.5.
 3. דובדבנים, משמשים ואפרסקים- אוזבקיסטן, אז'רבז'אן, ארמניה, טדז'יקיסטן, תורכיה ואיראן. היקף ייבוא האפרסקים מתורכיה גדל פי 72, בהשוואה לתקופות קודמות, ממקדוניה ב-180% ומסרביה ב-380%.
 4. הדרים- מצרים, מרוקו, תורכיה ודרום אפריקה.
- כבר עכשיו, ניתן להבחין בגידול המשמעותי שנעשה בהיקף המסחר מול אז'רבז'אן, חלה עלייה של 26.4% בהיקף ייבוא הירקות ו-53.63% במסחר פירות ופירות יער, בהשוואה לאותה התקופה בשנת 2013. אמנם אז'רבז'אן מוכנה להגדיל את ייצוא התוצרת החקלאית לרוסיה במהירות, אך דורשת ערובה שהמסחר ימשיך גם אם יוסרו הסנקציות העכשוויות. שכן היצרנים והיזמים המקומיים חוששים מתהליכים בירוקרטיים שעלולים לעכב את שחרור התוצרת מהמכס, היות ומדובר בתוצרת מתכלה.
- אחת המדינות, אשר מעוניינת לנצל את חרם הייבוא ברוסיה, היא מצרים. בשנת 2013, יצאה מצרים לרוסיה 325 אלף טון תפוחי אדמה ו-230 טון תפוזים. שר החקלאות של מצרים מצהיר, כי מדינתו יכולה לייצא לרוסיה גם

אשכוליות, משמשים, אפרסקים, ענבים, עגבניות ומלפפונים. לפי ידיעה, נפגש א-סיסי עם פוטיין וחתם על הגדלת אספקת תפוחי האדמה ממצריים ב-30% (כמחצית מהכמות שלא מגיעה מאירופה כתוצאה מהחרם). צילה בדומה למצרים, מנסה להגדיל את נתח השוק של מוצריה בשוק הרוסי. היקף הייצוא השנתי של צילה לרוסיה בשנים האחרונות עומד על 107-108 אלף טון פירות לסנט פטרסבורג, לצד עליה של 30% בצריכה הכוללת של הפירות, במשך העשור האחרון. בנוסף, חל שינוי במדיניות הסופרמרקטים והם מעדיפים לייבא את הפירות ישירות מהיבואן, מה שמעלה את האפשרויות שעומדות לנגד היצואנים. אחת הבעיות שעמה מתמודדת צילה היא הכפור והבצורת שפקדו אותה אשתקד ולכן עתודות הפירות שלה נמוכות יותר. בטווח זמן המידי תוכל להגיב צילה רק בייצוא תפוחים, שכן בערבות נזקי האקלים יבול הקיווי פחת ב-50%, יבול האגסים מעט אפסי וטרם הבשילו הענבים. עקב כך, רק בחודשים ינואר-פברואר יהיה יבול גדול מספיק למשלוח. אמנם פירות הדר מקנים יתרון יחסי לשוק הצ'יליאני, אך היות והעונה כבר הגיעה כמעט לקיצה וכ-90% ממסחר ההדרים הצ'יליאני הוא עם ארה"ב, הכמות שתוכל לספק לרוסיה מועטות. בסופרמרקטים רבים קיים חוסר שביעות רצון מטיבה של התוצרת החדשה שמיובאת, שכן הזמינות שלה נמוכה יותר וכך גם איכותה.

השפעת החרם על המסחר הכולל באירופה

המהלך שאותו נקטה רוסיה, עלול להביא להתמוטטות השוק האירופאי. במוצרים רבים ברחבי אירופה חלה ירידה במחירים בגובה של עד 50%.

על סמך נתוני ה-IHS (International Harmonized System), רוסיה הינה היבואנית הגדולה ביותר בייבוא פירות וירקות ממדינות האיחוד, בשווי כולל של כ-2 מיליארד אירו. היות וספרד אינה יבואנית משמעותית בשוק הרוסי החשש העיקרי של הספרדים הוא מפני פגיעה בייצוא העגבניות והחצילים לרוסייה. ייצוא הפלפלים לא אמור להשתנות בהרבה, היות וכיום יבואנית הפלפלים הגדולה ביותר לרוסיה הינה ישראל.

גם פולין, צרפת, הולנד ובלגיה צופות פגיעה משמעותית בכלכלה המקומית היות והמסחר שלהן עם רוסיה בענפים מסוימים היה נרחב מאוד ואף הסתמך על שוק זה בעיקר:

- פולין- מייצאת כמויות גדולות מאוד של תפוחים לרוסיה, כתוצאה מהחרם, יישארו מחסני המזון שלהם מלאים בתפוחים וכרגע אין שווקים אחרים שהם יכולים למכור להם.
- צרפת- בטווח זמן המידי, עיקר הפגיעה תהיה ביצואני האפרסקים והנקטרינות, אך החל מינואר 2015 תהיה פגיעה גם ביצואני התפוחים.

- הולנד- מייצאת תוצרת מגוונת והחשש שלה שכעת לא תוכל לייצא לרוסיה כלל, מאחר והחרם הוא על כל מדינות האיחוד ולא עליה בפרט. יש לפחות 10 יצואנים שהתרכזו בשוק הרוסי והפגיעה בהם תהיה קשה מאוד.
- בלגיה- עיקר הפגיעה תהיה ביצואני האגסים.
- ארה"ב- מרבית הייבוא של רוסיה מארה"ב הוא של שקדים, פיסטוקים, תפוחים טריים, אפרסקים וענבים בשווי כולל של 1.6 ביליון דולר לשנה.

תחזית המשך פיתוח השיווק לרוסיה

רוסיה מהווה יעד מסחר משמעותי במדיניות המסחר של ישראל. משנת 2003 ועד לשנת 2012 הכפילה ישראל את ערך הייצוא שלה לרוסיה כמעט פי 10. ע"פ נתוני ה-Eurofresh סך ייבוא הפירות לרוסיה מישראל בשנת 2013 נאמד בכ-67 אלף ק"ג וכלל בעיקר הדריס, בננות ותפוחים. ייצוא הירקות הגדול ביותר של ישראל לרוסיה היה של עגבניות, תפוחי אדמה ופלפלים. הייצואניות העיקריות לרוסיה מישראל הן חברת "מהדרין", "גליל" ו"ערבה". 20% מסך הייצוא של מהדרין מפונה לשוק הרוסי, בעיקר לנמלי סנט-פטרסבורג ונובורוסיק ומעט לולדיוסטוק (בשל זמני ההובלה הארוכים). 20% מסך הייצוא של מהדרין מיועד לשוק הרוסי. "ערבה" הינה יצואנית הפלפלים המתוקים הגדולה ביותר לרוסיה.

אחד הגורמים אשר הובילו לעליית הביקוש לתוצרת החקלאית המיובאת, היה שינויי אקלים, אשר הביאו לירידה ביבולים המקומיים. בשנים האחרונות מגדילה רוסיה את היקף השקעותיה בפיתוח הייצור המקומי בתנאי גידול מוגנים במחוזות שונים ברחבי המדינה ומשפרת את תשתיות האיחסון.

קיים חשש מפני ירידת המחירים באירופה, שכן היא עשויה להוביל לפגיעה במחירי הייצוא.

סיכום

היקף ייבוא הפירות והירקות לרוסיה נאמד בכ-9 מיליון טון לשנה בממוצע ועל כנחשבת רוסיה ליבואנית הגדולה בעולם של תוצרת חקלאית. אחת הסיבות לגידול בהיקפי היבוא היא המודעות ההולכת וגוברת לצריכת מזון בריא בקרב האוכלוסייה העירונית בעיקר.

המגמת העליה בהיקפי הייבוא מתבטאת גם בייבוא השנתי מישראל, שגדל כמותית פי 10 בשנים 2004-2012.

החרם שהוטל על ייבוא תוצרת טריה לרוסיה ממדינות האיחוד האירופי, הגביר את החשש מפני ירידת מחירים באירופה, אשר יובילו לפגיעה במחירי הייצוא